

потрібної температури. З проточної напувалки вода повинна стікати до утепленої стічної ями, розташованої біля пташника.

Качок вирощують у 2 фази: I фаза 13 тижні вирощування (21 день); II фаза 47 тижнів вирощування (28 днів). Тобто весь період вирощування становить 49 днів. Санітарна перерва між новими партіями качок становить 12 днів. Таким чином на вирощування однієї партії та санітарну перерву необхідно 61 доба. Тоді за рік в одному приміщенні можна буде вирощувати 6 партій качок.

Перша фаза вирощування каченят складає 3 тижня. За цей період фактичний СП у середньому для самців і самиць становить 48,3 г. Витрати комбікорму на 1 кг приросту качок складає 2,8 кг. Розрахунки потреби в кормах ми робимо, використовуючи формулу 2.13. Витрати комбікорму на всі партії качок складатиме 351,12 тони. Враховуючи страховий фонд (10 %), загальна потреба в кормах становить 386,2 тон.

У I фазу для годування каченят легких кросів використовують комбікорми з поживністю $OE = 1150$ кДж, $СП = 18$ %.

Рекомендуємий склад комбікорму для I фази вирощування наведено у таблиці 1.

1. Склад комбікорму для I фази вирощування качок

Інгредієнт корму	%	Інгредієнт корму	%
Кукурудза	17	Карбоване вапно	0,3
Пшениця	25,8	Черепашки	1
Ячмінь (оброблений)	15,4	Знефторений фосфат	0,5
Висівки пшеничні	3,3	Сіль кухонна	0,4
Шрот соєвий	15	Бікарбонат натрію	0,3
Макуха соняшникова	15	Премікс	1
М'ясо-кісткове борошно	5		

У II фазу для каченят легких кросів використовують комбікорми з поживністю: $СП = 16$

%; $OE = 1200$ кДж. Збільшення рівня обмінної енергії і зменшення вмісту сирого протеїну в другому періоді вирощування пов'язане з тим, що вищий рівень обмінної енергії сприяє підвищенню якості тушок.

Друга фаза вирощування складає 4 тижні. За цей період фактичний СП у середньому для самців і самиць складає 67,6 г.

Рекомендуємий склад комбікорму для II фази вирощування наведено у таблиці 2.

2. Склад комбікорму для II фази вирощування качок

Інгредієнт корму	%	Інгредієнт корму	%
Олія	4	М'ясо-кісткове борошно	3
Кукурудза	30,9	Карбоване вапно	0,8
Пшениця	17	Черепашки	0,6
Ячмінь (оброблений)	15,3	Знефторений фосфат	1
Висівки пшеничні	3	Сіль кухонна	0,4
Шрот соєвий	7,4	Бікарбонат натрію	0,6
Макуха соняшникова	15	Премікс	1

При відгодівлі качат на м'ясо один раз в тиждень дають гравій по 0,5 кг на 100 кг комбікорму. Гравій після згодовування знаходиться в шлунково-кишковому тракті 710 днів. Тому за 10 днів до здачі качат на забій його в комбікорм не додають, з тим щоб при переробці відходів забою в сухі корми гравій не виводив з ладу машини для забою і обробки тушок

Бібліографічний список

1. Свиноус І. В. Тенденції виробництва продукції водоплавної птиці в Україні / І. В. Свиноус, О. Ф. Кирилюк // Сучасне птахівництво: Науково-виробничий журнал. - К.: Аспект-Поліграф. - 2009. - № 11/12(84-85). - С. 8-12.
2. Гуси і качки. Практичні поради та рекомендації фахівців / уклад. Е. В. Белік. - Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2004. - 128 с.
3. Рекомендації з нормування годівлі сільськогосподарської птиці / Під ред. Ю.О. Рябоконя. - Бірки, 2005. - 101 с.

УДК 636.39.082

ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ МОЛОДНЯКУ ОВЕЦЬ АСКАНІЙСЬКОЇ М'ЯСО-ВОВНОВОЇ ПОРОДИ В ПЕРІОД ПІДСИСУ

О. Й. Атановська-Маслюк

Інститут тваринництва степових районів імені М. Ф. Іванова «Асканія-Нова» – Національний науковий селекційно-генетичний центр з вівчарства

Наведено дані показників живої маси баранчиків та ярокоч асканійської м'ясо-вовнової породи з кросбредною вовною в підсисний період. Встановлено величину абсолютних, середньодобових та відносних приростів ягнят в різні проміжки часу від народження до відлучення у віці три місяці. Розраховано індекси інтенсивності їх формування, рівномірності та напруги росту

Ключові слова: вівці, баранчики, ярочки, жива маса, прирости, інтенсивність формування

Ефективність селекційно-плеємної роботи з метою одержання тварин бажаного типу залежить від багатьох факторів, серед яких найбільше значення має генетична цінність особин. Підвищення продуктивних якостей овець не можливе без вивчення та аналізу закономірностей їх росту на ранній стадії постембріонального періоду. Індивідуальний розвиток тварини – це сукупність кількісних та якісних змін, що відбуваються з віком під впливом спадковості та постійної взаємодії з навколишнім середовищем.

Ріст тварин – процес збільшення, перш за все, живої маси. Знання скоростиглості ягнят в період від народження до відлучення від вівцематок дає змогу оцінити їх біологічні можливості відносно швидкості росту [1, 2, 5].

Науковцями було встановлено, що різниця в інтенсивності формування обумовлює різну енергію росту й відповідно відтворну, відгодівельну та м'ясну продуктивність. Відомо, що з віком інтенсивність росту знижується, але характер цього процесу у овець різних порід відбувається по-різному. Так, у овець асканійської м'ясо-вовнової породи інтенсивність росту знижується більш рівномірно, ніж у тварин тонкорунних та грубововнових порід. Молодняк м'ясних та м'ясо-вовнових порід відрізняється достатньо високою інтенсивністю росту протягом всього періоду їх розвитку та характеризується рівномірною швидкістю росту [2, 5].

Оскільки продуктивність дорослих тварин пов'язана з ростом і розвитком в ранньому онтогенезі, а її рівень закладається в період вирощування молодняку, жива маса є предметом поглибленого вивчення. Свечін К.Б. у своїх роботах підкреслює важливість особливостей періодизації індивідуального росту і розвитку тварин в онтогенезі [4].

Як відомо, інтенсивність росту ягня в період підсису тісно пов'язана з молочною продуктивністю їх матерів. Але той факт, що вони починають споживати корми з двадцятого дня життя вказує на доцільність вивчення закономірностей росту від народження до відлучення. Саме тому метою наших досліджень було встановлення особливостей росту ягнят асканійської м'ясо-вовнової породи в перші три місяці життя.

Найбільш точним методом обліку величини тіла, а відповідно і росту тварини, є визначення його маси тіла. Результати наших досліджень показали, що ягнята обох статей народилися досить великі та міцні, це узгоджується з вимогами Інструкції з бонітування овець та результатами інших авторів [3, 5].

В усі досліджувані вікові періоди баранчики переважали за живою масою ярочок, при недовірній різниці. Мінливість показників була на середньому рівні, дещо більшою при народженні в групі ярочок та, навпаки, в групі баранчиків у 2 та 3 місяці.

Найбільш істотна перевага (9,9 %) баранчиків над ярочками була в один місяць, а найменшою в наступний віковий період (1,5 %). Максимальний фактично реалізований генетичний потенціал за живою масою протягом досліджень був більшим у баранчиків, а різниця за цим показником пропорційно зростала на 1,0 % за місяць.

Середньодобові прирости ягнят були нерівномірними в різні вікові періоди та залежали від їх статі.

Слід відмітити високий рівень середньодобових приростів живої маси у ягнят обох статей. Зважаючи на той факт, що в період підсису вирішальне значення для накопичення живої маси має молочність вівцематок спостерігаємо високу мінли-

вість індивідуальних показників за окремі місяці, яка зменшується при збільшенні досліджуваного періоду. Так, найвища мінливість була на третьому місяці життя і складала 3840 %.

В перший місяць життя баранчики переважали ярочки за середніми та максимальними показниками середньодобових приростів. З двох до трьох місяців перевага була оберненою, коли в останній місяць досліджень середні показники по групі баранців були вищими. Слід відмітити, що найвищі середні прирости та максимальний у баранчиків були в перший місяць життя, при цьому максимальний фактично реалізований потенціал серед ярочок був на рівні 362 г на третьому місяці життя. Оскільки жива маса та середньодобові прирости за віковими періодами не розкривають напруженості процесів, ми провели розрахунки коефіцієнтів відносно швидкості росту ягнят у різні вікові періоди.

Молодняк овець різних статей мав неоднакову відносно інтенсивність росту, але в цілому закономірність зберігається наступна: з віком вона знижується у порівнянні з початковою. Швидкість росту баранчиків була дещо вище, ніж у ярочок в перший місяць та нижчою у два наступні.

Слід відмітити обернену закономірність величини мінливості, яка з 12...20 % в перший місяць життя поступово зростає і досягає 38...48 % на третій місяць вирощування.

Поряд з показниками абсолютних та відносних приростів живої маси розраховані індекси інтенсивності формування, рівномірності і напруги росту ягнят. За інтенсивністю формування від народження до їх відлучення дещо більші значення ($\Delta t=0,583$) спостерігалися у ярочок, які переважали баранчиків на 0,007 одиниць. Така ж тенденція спостерігається за індексом рівномірності росту. Індекс напруги росту на 0,017 одиниць був більший у баранчиків асканійської м'ясо-вовнової породи.

Баранчики та ярочки асканійської м'ясо-вовнової породи характеризувалися високим рівнем швидкості росту в підсисний період. Вищою інтенсивністю росту баранчиків була в перший місяць життя, а ярочок з другого до відлучення. Встановлена доцільність використання індексів інтенсивності формування, рівномірності та напруги росту для комплексного аналізу швидкості накопичення живої маси ягнят.

Бібліографічний список

1. Баркар Є.В. Параметри росту та відтворювальні якості свиней різних класів розподілу / Є.В. Баркар, Д.М. Шевченко // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2015. – № 2 (17). – С. 68-71.
2. Иванов М.Ф. Овцеводство / М.Ф. Иванов. – М.: Сельхозгиз., 1964. – С. 39-62.
3. Інструкція з бонітування овець; Інструкція з ведення племінного обліку у вівчарстві та козівництві; Нормативне виробничо-практичне видання. – Київ: Держ. Наук. вироб. Концерн «Селекція», 2003. – 156 с.
4. Свечин Ю.К. Прогнозирование продуктивности животных в раннем возрасте / Ю.К. Свечин // Вест. с.-х. науки. – 1985. – № 4. – С. 103-108.
5. Черномиз Т. Ріст і розвиток молодняку буковинського типу асканійської м'ясо-вовнової породи овець з кросбредною вовною / Т. Черномиз, О. Лесик // Тваринництво України. – 2005. – №12. – С. 7-9. // Тваринництво України. – 2006. – №4. – С. 5-7.